

עֲטָרַת מַרְדְּכָי

הַשִּׁיעוֹר הַשְּׁבוּעִי

שֶׁל מוֹרִינוּ רֵאשׁ הַיְשִׁיבָה

הַגֵּאוֹן הַמְּקוּבֵּל

רַבֵּי מַרְדְּכָי עֲמִיידָה שְׁלִיט"א

בְּעֵינַיִן

מִטְּבַע הַבְּרַכָּה

לְמַה הַחֲמִשְׁכָּה בְּכַרוּךְ

הוּא מִכְתָּר עֲלוּיָן וְאִינָה מֵא"ס ב"ה

3

יוֹם שְׁנֵי כ"ד חֲשׁוֹן ז-ב' כִּסְלוֹ תשע"ח

תוכן העניינים

למה ההמשכה בברוך היא מכתר עליון, ואינה מא"ס ב"ה.....	ג
הבח לחדש הוא רק בע"ב ס"ג דא"ק, שאלות הרב פתח עינים.....	ג
תירוץ הרב פתח עינים, השפע עובר או מתעכב.....	ד
החילוק שבין ארבע ק"ש, שאלת הרב יפה שעה.....	ו
ביאור הרב דע"ה והשכל לתשובת הרב פתח עינים.....	ח
שפע חיצון, הוא כדי ליתן כח לזו"ן לעלות לאו"א.....	ט
שפע חיצון אינו נמשך מרום המעלות, אלא רק מאו"א.....	י
עתיק ונוק' שבפרטות זו"ן, ועתיק ונוק' שבכללות האצילות.....	יג
יישוב הרב דע"ה והשכל לשאלת הרב פתח עינים.....	יג
כתר עליון הוא כתר דכללות האצילות, ואינו באו"א.....	יד
עתיק ונוק' וא"א ונוק' שבשפע חיצון שבק"ש,	
הם דכללות האצילות.....	טז
שפע חיצון נמשך ממה שיש לפרצוף עליון, קודם שקיבל.....	כא
בשפע שבברוך יש רמז לתיבת ברוך.....	כב
בשפע חיצון כתר עליון מהווה שורש ומקור לכללות האצילות....	כג
לשמן שישו בכתר עליון מתעכב שפע חיצון	
שנמשך מע"ב ס"ג דא"ק.....	כה

הערות והארות אפשר לשלוח בכתב או במייל ליורם יונה לכתובת

הקלדה סדר ועימוד

פיננח ושחזר כתבי יד

054-5623920

02-5506245

YONA.YORAM1@GMAIL.COM

מטבע הברכה - חלק העמקה ועיון

למה ההמשכה בברוך היא מכתר עליון, ואינה מא"ם ב"ה?

הכח לחדש הוא רק בע"ב ס"ג דא"ק, שאלות הרב פתח עינים.

הרב שמן ששון בתחילת ספרו **פתח עינים**, בביאורו על מטבע הברכה [דף אי"ע 7ד] תוך ד"ה אך, **שאל** שתי שאלות [הקשורות לענין כתר עליון], וז"ל: אך צ"ל [צריך להבין] כי בכל פעם מצינו נמשך השפע ממקום אחר, ואין אחד דומה לחבירו. כמו בק"ש במילת ה' אלהינו ה', שם כתב [בסידור הרש"ש הנדפס דף ל"ה אמצע ע"א תוך ד"ה ביוצר] שנמשך הטיפה **מחסדים דדעת דעתיק**, וכנז' בע"ח שער ט"ל פ"ל¹ ובשער הכונות ובשער רוח הקדש יחוד י"ט. וכן בכונת שים שלום של העמידה, נמשך הטיפה **מחסדים דדעת דע"י**, [סידור הרש"ש הנדפס דף ק"ט ריש ע"א].

ונראה שבדברי הרב פתח עינים שעד כאן, כבר מבוארת שאלה ראשונה [הגם ששאלה זו אינה מבוארת כל צרכה], והיא למה יש **שינוי** בין מטבע הברכה ששם נמשך השפע מ-**כתר עליון**, לבין ק"ש ששם נמשך השפע **מחסדים דדעת דעתיק** וכו'.

והמשיך הרב פתח עינים ושאל שאלה [עיקרית] נוספת, וז"ל:

איך יוצדק זה [שיש המשכה מ-**כתר עליון** בברכה, או מ-**מחסדים דדעת דעתיק** בק"ש], לפי מ"ש רבינו בע"ח שער כ"ג פ"ו [דף ק"ח סוף ע"ב 3 שורות מלמטה], ושער ט"ל פ"ז [דף ע"ב אמצע ע"ג], דכל שפע נמשך מן **המאציל העליון** - ע"ב ס"ג דא"ק² - שהוא לבדו יש בו כח לחדש תמיד, לפי

¹ ראה פתח עינים [דף י"ז ע"ד] ד"ה יכוין, שם ביאר את **המקורות** לכוונה זו, וכאן נקצר.

² התיבות **ע"ב ס"ג דא"ק** - אינן כתובות בע"ח שער ט"ל פ"ז, ונראה שתיבות אלו נוספו ע"י הרב פתח עינים, כדי שנבין היטב מי הוא בחינת **המאציל העליון** הכתוב בע"ח שם. וכאן ראוי לשים לב שהראיה שהביא הרב פתח עינים, שכל שפע נמשך מן **המאציל העליון**, כתובה בע"ח שער כ"ג פ"ו לגבי המשכת שפע **פנימי** - **שבמלך העולם** [או שבתבת אחד], אבל בתיבת ברוך ששם נשפע שפע **חיצון**, הנה שם אין מפורש שהמשכת שפע **חיצון** זה

שאינו לו סוף.

למדנו מעץ חיים שער כ"ג פ"ו ומשער ט"ל פ"ז, ששפע יכול להימשך רק מע"ב ס"ג דא"ק - שהוא לבדו יש לו כח לחדש וכו', [וכענין כוונת מלך העולם שב-מטבע הברכה, וכוונת אחד שב-ק"ש]. ועפ"י שאל הרב פתח עינים איך במטבע הברכה נמשך השפע שבתורת ברוך מכתר עליון - ולא מע"ב ס"ג דא"ק, נויש לשאול שאלה זו גם על המבואר בשד"ח והרב צדק ושלום, שכתר עליון הוא מלכות דעקודים, שהנה מלכות דעקודים זו אינה ע"ב ס"ג דא"ק].

תירוץ הרב פתח עינים, השפע עובר או מתעכב.

והנה לתרץ שאלות אלו, כתב הרב פתח עינים וז"ל:

וי"ל דיש חילוק כשהוא דרך מעבר, לכשמתעכב במקום ההוא.

וביאור הדברים הוא שיש חילוק בין כשהשפע עובר דרך אותו מקום, לבין כשהשפע מתעכב באותו מקום. והיינו ש-מקור השפע, הוא תמיד ע"ב ס"ג דא"ק. וכאשר השפע [רק] עובר באיזה מקום, אז אינו נקרא על שמו [של אותו מקום שבו עבר השפע, ואז השפע יקרא רק על שם מקורו האמיתי שהוא ע"ב ס"ג דא"ק]. אבל כשהשפע מתעכב באיזה מקום, אז יקרא השפע על שם אותו מקום שהשפע התעכב בו.

בהמשך דבריו הביא הרב פתח עינים ראייה להבנתו, שיש חילוק בין דרך מעבר - לכשמתעכב, וז"ל:

ועיין ספר יפה שעה דף קס"ד ע"א [ראה לקמן], ועיין בע"ח שער ל"ד פ"ב כלל ה' [דף מ"ה ריש ע"ג] וכו'.

ונפתח בדברי עץ חיים, ונאמר שגם בעץ חיים שם כלל ה', עסק הרב בשאלה קרובה לשאלת הרב פתח עינים, וז"ל עץ חיים:

צריך שתבין בענין מה שאנו אומרים כי המלכות, לפעמים יונקת מת"ת, ולפעמים מכתר³, ולפעמים מבינה. איך נייחס קבלתה לשום

היא מהמאציל העליון, אלא זו הבנת הרב פתח עינים עצמו. וראה לקמן שנאריך בדברי הרב דע"ה והשכל, שהקשה כן על הרב פתח עינים.

³ ראוי לשים לב שכאן בע"ח מפורש שיניקת המלכות היא מ-שני מקומות [א]. מכתר, [ב]. מבינה או מתפארת, ולכן בהמשך ע"ח שאל הרב, וז"ל:

אחד מהמדרגות (שהם בינה או תפארת), אחר שידענו היות כל מיני שפע

בא מכתר.

למדנו שבענין המלכות, השפע מגיע אליה [תמיד] מ-**כתר**, וא"כ יש להבין למה לפעמים אנו אומרים שהשפע מגיע אליה מ-**ת"ת**, ולפעמים מ-**בינה**, ולפעמים מ-**כתר**⁴.

ויישב הרב בעץ חיים שאלה זו, וז"ל:

והענין כי כאשר לא תועיל אותה ספירה רק **למעבר**, יתכנה השפע אל ה**כתר** [שהוא מקור השפע]. וכאשר **יתערב**⁵ שם ב-**בינה** או ב-**ת"ת** וכיוצא, יקרא קבלתה על שם אותו המקום אשר **נתערב** שם וכו'. וביאור הדברים הוא, שלעולם השפע צריך לבוא למלכות - **מהכתר**, וכאשר השפע רק **עובר** דרך בינה או תפארת, הוא נקרא רק על שם הכתר. אבל אם השפע **מתערב או מתעכב - בבינה**, אז השפע נקרא על שם **הבינה**. ואם הוא **מתערב או מתעכב - בת"ת**, אז הוא יקרא על שם **הת"ת**. למדנו מדברי עץ חיים [ומדברי הרב פתח עינים], שיש חילוק בין **מעבר** - **להתעכבות** [התערבות]. שאם השפע רק **עובר** דרך אותו מקום, **אינו** נקרא על שם אותו מקום שבו **עבר** השפע, אלא על שם מקורו הראשון [שבמלכות זה כתר, ובמטבע הברכה זה ע"ב ס"ג דא"ק]. אבל אם השפע **מתעכב או מתערב** באותו מקום, אז הוא נקרא על שם אותו מקום ששם נתעכב או נתערב. וכאשר נשוב למטבע הברכה נבין מהרב פתח עינים, שגם כאן מקור השפע הוא מע"ב ס"ג דא"ק. והיות ושפע זה **מתעכב ומתערב - בכתר עליון**, לכן הוא נקרא על שם **כתר עליון** זה.

איך ניחס קבלתה לשום אחד מהמדרגות [בינה או תפארת] אחר שידענו היות כל מיי שפע בא מ-**כתר**.

ובהמשך יישב הרב שאלה זו, וכדלקמן. אבל כאן בתיבת ברוד, לא כתב הרב במפורש שהשפע החיצון שבברוד נמשך מע"ב ס"ג דא"ק [שזו רק הבנת הרב פתח עינים וכנ"ל] וגם מכתר עליון, שכאן נזכר רק כתר עליון. וראה לקמן בדברי הרב דע"ה והשכל שהבין שבשפע חיצון **אין** צורך להמשיך מע"ב ס"ג דא"ק, וכדלקמן.

⁴ מכאן נבין ששאלת הרב פתח עינים עוסקת גם בשאלה למה מקור השפע **משתנה**, וכמ"ש לעיל.

⁵ יש נוסחאות שכתוב: **יתעכב**, ומכ"מ לשתי הנוסחאות ההבנה זהה.

החילוק שבין ארבע ק"ש, שאלת הרב יפה שעה.

נשוב לדברי הרב פתח עינים, שכתב וז"ל:

ועיין ספר יפה שעה דף קס"ד ע"א.

ונבאר תחילה שהכוונה על ביאור הרב יפה שעה [שנדפס בסוף שער הכוונות, דף ה' ע"ב] אות ה', שם העתיק הרב יפה שעה מהכתוב בשער הכוונות [דף י"ט ע"ג 3 שורות מלמטה] בענין ק"ש, וז"ל:

אשר הם המשיכו אותם המוחין מלמעלה, מן החיצוניות דעתיק. כי מן הפנימיות של עתיק, אי אפשר להמשיך וכו'.

וראוי לדעת שדברי הרב אלו עוסקים בהמשכת המוחין בק"ש דיוצר בתיבת אחד, שם המוחין נמשכים מחיצוניות עתיק, [ראה סידור הרש"ש הנדפס דף ל"ו אמצע ע"ב].

ועל דברי שער הכוונות אלו, שאל הרב יפה שעה אות ה', וז"ל:

צריך להבין באלו ד' פעמים דק"ש דכל יום, שכתב רז"ל שבכל פעם נמשך ממקום אחר. והם ד' מקומות, [בק"ש דיוצר מן החיצוניות עתיק, ו]בק"ש דערבית מן החיצוניות [א"א], ו]בק"ש דקרבות מן פנימיות א"א, ו]בק"ש שעה"מ מן החיצוניות או"א. הכי [נראה שצ"ל: איד] שייך זה, לפי מ"ש רז"ל בכ"מ, ומהם בשער מוחין דצלם [שער כ"ג] שלהי פ"ו [דף ק"ח סוף ע"ב], ובפ"ז משער מדומ"ן [דף ע"ב אמצע ע"ג], ז"ל: וגם או"א לוקחים מהיותר למעלה, **עד המאציל העליון - שהוא לבד יש בו כח לחדש תמיד** לפי שאין לו סוף, משא"כ בנאצלים שאין להם אלא לעצמם מה שניתן להם מלמעלה. ונמצא שאין זווג בעולם של זו"ן כלל, אלא א"כ יהיה זווג ההוא נמשך מלמעלה עד א"ס, וז"ס יחוד כונת ק"ש באמיתתה וכו', יע"ש.

וא"כ אחר שבכל ק"ש - המוחין ההם נמשכים מרום המעלות עד מהא"ס ב"ה, איד שייך לומר כי בפעם הזאת [היינו בק"ש דיוצר] נמשכים המוחין מחיצוניות⁶ עתיק, ופעם אחרת מא"א או מאו"א,

⁶ הנה גם כאן בק"ש, מפורש שיש המשכה מ-ב' מקומות, [א]. מרום המעלות, [ב]. מחיצוניות עתיק, ולכן שאל הרב יפה שעה וכו'. וכל זה שונה מהמשכת שפע חיצון בברוך, שב-ברוך אין מפורש ששפע חיצון זה נמשך מרום המעלות - ע"ב ס"ג דא"ק,

כמ"ש רז"ל בדי' חלוקי הקי"ש.

בהמשך דבריו שאל הרב יפה שעה שאלות **נוספות**, יעו"ש.

וליישב שאלות אלו, כתב הרב יפה שעה על פי המבואר בעץ חיים שער שבירת הכלים פ"ו [דף מ"ו אמצע ע"א], שם כתב הרב רז"ל:

כי בכל נקודה ונקודה - יש מין אור אחד **שזה לערך הנקודה ההיא** וכו', [יעו"ש].

ובהמשך דבריו כתב הרב יפה שעה, רז"ל:

וגם בשער סדר אבי"ע פ"א [צ"ל פ"ב, דף ק"ה אמצע ע"ג] כתב רז"ל [רז"ל:]: ואמנם כשרצה להאיר גם מן **הבינה** דאצילות ואילך עד סוף כל האצילות, הנה בודאי שהוצרך **להתלבש** - גם **בבינה** דאצילות כו'. אך הענין הוא **שלא** הועילה הבינה, רק **למעבר** בעלמא לבד אל **אור הא"ס ב"ה** המלוּבש תוך **החכמה העליונה**, **ועבר** דרך הבינה דאצילות [בע"ח כתב לאצילות], **ולא** נעשית [הבינה **מסך ולנוש ב' כו' יעו"ש**]. ונמצא כי אע"פ שנמשך **דרך הבינה** - אין זה נקרא התלבשות, יע"ש.

ועפ"י דברי עץ חיים [שבשני המקומות] הנ"ל, ביאר הרב יפה שעה, רז"ל:

נמצינו למדין **תרתני**, חדא שאע"פ שכל האורות נמשכים **מהא"ס ב"ה**, אין כולם שוין בערך אחד ובהשואה אחת. כי ישתבח ויתפאר שמו, לו נתכנו עלילות להמשיך לכל בחינה ובחינה לה לעצמה לבדה **אור השוה אליה כערכה וכבחינתה**, ולא ראי זה כראי זה, [שזה נלמד משער שבירת הכלים פ"ו].

שנית, שהאורות בעוּברם דרך פרצופים עליונים, כמה פעמים **מתלבשים** בהם, ופעמים **שאינם מתלבשים** בהם - אלא **עוברים** בתוכם דרך **העברה** בעלמא. וכשאינם מתלבשים בהם אלא עוברים בתוכם **דרך מעבר**, **אינם נקראים של שמים**, [יעו"ש בהמשך דבריו].

ונראה שתירוץ זה של הרב יפה שעה, קרוב למבואר בעץ חיים שער ל"ד פ"ב [דף מ"ה ריש ע"ג] **כלל ה' שנוכר ב-פתח עינים**, וכנ"ל.

ביאור הרב דע"ה והשכל לתשובת הרב פתח עינים.

מעתה נעבור לדברי הרב דע"ה והשכל [למז"ר גאון הקבלה רבי עובדיה הדאיה זצוק"ל] ח"א סימן ח"י [דף ט"ו ע"ד], שם עסק בביאור מטבע הברכה. והשאלה הראשונה שנשאל שם הרב דע"ה והשכל, עוסקת ב[חלק מה]שאלה ששאל כאן הרב פתח עינים, יעו"ש. ובתחילת **תשובת** הרב דע"ה והשכל, הביא את שאלת ותשובת הרב פתח עינים, וז"ל:

תשובה, וכו'. במה שהוקשה להם באומרו להמשיך שפע מ-**כתר עליון**, [ולא מע"ב ס"ג דא"ק] וכו'. הנה קושיא זו מכת הקודמין היא, וכבר באה ונהייתה בספר פתח עינים ז"ל בדף א' [סוף] ע"ד [ד"ה אד] וכו'. וכתב [הרב פתח עינים] **לתרץ** וז"ל, וי"ל דיש **חילוק כשהוא דרך מעבר** - **לכשמתעכב במקום הוא וכו'**, ועיין בע"ח שער ל"ד פ"ב כלל ה' ⁷ וכו', ובספר תו"ח דף קי"ט ע"א, ע"כ.

וביאר הרב דע"ה והשכל, את **המכוון** בתירוץ הרב פתח עינים, וז"ל: והנה **המכוון** בתירוצו הוא, עד"ה בע"ח הנ"ל [שער ל"ד פ"ב כלל ה'] גבי המלכות, ש[נקשה למה] לפעמים כתב שיונקת מ-**ת"ת**, ולפעמים מ-**כתר**, [ולפעמים מ-**בינה**].

והשיב הרב בעץ חיים] וז"ל, והענין כי כאשר לא תועיל אותה ספירה רק **למעבר**, יתכנה השפע אל **הכתר**. וכאשר **יתעכב** שם וכו', **יקרא קבלתה על שם אותו המקום** [אשר נתערב שם] וכו' ע"כ, [שדברי עץ חיים אלו עוסקים בענין המלכות].

ומכאן יבאר הרב דע"ה והשכל את הנלמד מדברי ע"ח אלו לענין **מטבע הברכה**, וז"ל: [והוא הדבר י"ל כאן **במטבע הברכה**, דלעולם השפע נמשך מרום המעלות [ע"ב ס"ג דא"ק], אלא שמאחר **שמתעכב** שם בשורשי המוחין [שענינם כתר, והטעם למה הוא **מתעכב בשורשי המוחין** - **כתר** הוא], **דהשורש נשאר במקומו** תמיד לעולם ועד, לזאת **מכנים אותו על שם אותו המקום** [שהוא כתר עליון] ופשוט.

⁷ שם כתב הרב את החילוק בין אם השפע נמשך דרך **מעבר**, לבין אם השפע **מתעכב**, וכנ"ל.

נסכם ונאמר, מדברי הרב פתח עינים [וכפי שביאר את דבריו הרב דע"ה והשכל] למדנו, שהשפע שב-ברוך נמשך מרום המעלות - **ע"ב ס"ג דא"ק**. אבל היות ושפע זה **מתעכב בכתר עליון**, לכן מקור השפע נקרא בשם **כתר עליון**.

שפע חיצון, הוא כדי ליתן כח לזו"ן לעלות לאו"א.

בהמשך דברי הרב דע"ה והשכל ח"א סימן ח"י [דף ט"ז ע"א] ריש [אות ב'] ד"ה וכשאני לעצמי, בא הרב דע"ה והשכל להשיב על שאלת הרב פתח עינים [הנ"ל], וכדי שתובן תשובת ביאר **תחילה** שיש הבדל בין שפע **חיצון** - **לפנימי**, וז"ל:

וכשאני לעצמי לא ידענא מאי קשיא ליה [להרב פתח עינים, ולמה] דהנה כבר נודע [עפ"י הקדמת הברכה שבנה"ש וכדלקמן], דכל שפע הנמשך מן תיבת ברוך עד תיבת מלך העולם, הוא מזווג **דחיצוניות דאו"א**. [והוא] כדי ליתן **כח לזו"ן - לעלות למ"ן לאו"א** [במלך העולם], ולקבל מוחין **דפנימים** [דפנימיות], וכמ"ש שם בנה"ש [דף כ' ע"ד] בכוונה ה-ג' [תוך ד"ה וזאת שורה 6], וז"ל: וביאור ענין זה הוא, כי **שני** מיני שפע הם, ה-א' הוא לקבל בתחילה [ב-ברוך עד אלהינו] שפע [חיצון], לשיהיו [זו"ן] ראויים ומוכנים **לעלות** [למ"ן לאו"א ב-מלך העולם]. ואחר שכבר עלו, אז הם מקבלים השפע **האמיתי** [הפנימי] **הנכון והנאות** להם. ולכן בתחילה צריך **להוריד** שפע עליון [דחיצוניות], ע"י ברוך וכו' [יעו"ש]. ועי"ז השפע [החיצון], **יכולים לעלות** [במלך העולם] אל הבינה וכו'.

בהמשך דבריו הביא הרב דע"ה והשכל ראייה נוספת לענין **ב' מיני** שפע אלו, והיא מנהר שלום [דף כ' סוף ע"ב וריש ע"ג] ד"ה באופן, וז"ל:

באופן שבכל מצוה ועבודה וברכה, צריך להמשיך לזו"ן **ב' מיני** מוחין, הראשון הוא מזווג **דחיצוניות דאו"א**, והוא [המשכת שפע חיצוניות זה הוא] כדי **לתת כח לזו"ן כדי לעלות למ"ד ומ"ן** [לאו"א], לעורר זווג **העיקרי דפנימיות דאו"א**, ולהמשיך ממנו המוחין **השניים העיקריים** המתייחסים לאותה המצוה או הברכה, יעו"ש.

למדנו ש-**שני** מיני שפע הם, שב-ברוך נמשך שפע **חיצון** שהוא **כדי שיהיה לזו"ן כח לעלות למ"ן לאו"א**, ואז [במלך העולם] יקבלו זו"ן את השפע **העיקרי האמיתי הנכון והנאות** לה, שימשך להם **מפנימיות או"א** וכו'.

וראו להבין שהרב דע"ה והשכל האריך כאן בענין שני מיני שפע אלו, כדי שנבין שבשפע **חיצון** - אין צורך להמשיך **מרום המעלות**, אלא רק מכתר עליון [וכדלקמן בהמשך דברי הרב דע"ה והשכל].

וכל זה נצרך כדי שנבין שאין מקור לשאלת הרב פתח עינים הנובעת מההבנה שהבין שגם המשכת שפע **חיצון** שב-ברוך, היא **מרום המעלות** וכו', אבל הרב דע"ה והשכל הבין **אחרת**, [וכדלקמן בהרחבה].

שפע חיצון אינו נמשך מרום המעלות, אלא רק מאו"א.

ואז ביאר הרב דע"ה והשכל את תירוצו לשאלת הרב פתח עינים, והוא ששפע **חיצון** - אינו נמשך מרום המעלות, אלא [רק] מ-**או"א**, וז"ל [בשורה 17]:

והנה מצינו לרז"ל בע"ח שער כ"ג שער מוחין דצלם פ"ו [דף ק"ח ע"ב למטה], דאחר שביאר [את] החילוק שבין ב' הזווגים הנ"ל, דזווג **חיצון** [הנמשך בתיבות ברוך אתה ה' אלהינו], וזווג **פנימי** [הנמשך במלך העולם], כתב [בענין זיווג **החיצון**] וז"ל: גם דע כלל גדול, שזה הזווג **החיצון** שהוא לצורך העולמות⁸, נמשך **ממוחין עצמן דאו"א**, בלי [ראה לקמן] **שיקבלו הם מלמעלה**. כנודע שכל מה שלמטה מהם [מאו"א], כולם כלולים בהם, ויש בהם כח כנגד כל מה שלמטה מהם. אך הזווג **הפנימי** [הנמשך ב-מלך העולם], צריך **שיקבלו גם או"א מאורות עליונים מהם** וכו'. ונמצא שגם **א"א** מזדווג [עם נוקבא תחילה, והוא ממשיך לאו"א. וכן א"א עצמו גורם זיווג לעתיק], וכן מזל"ז עד **רום המעלות**⁹ וכו' [יעו"ש], ע"כ.

⁸ הנמשך ב-ברוך אתה ה' אלהינו, שם נמשך שפע **עולמות** - **חיצוניות**, כמבואר כאן בשער כ"ג פ"ו [דף ק"ח ע"ב], ובעוד מקומות.

⁹ נשוב ונזכור שהמקור לשאלת הרב פתח עינים הוא דברי ע"ח שער כ"ג פ"ו וכו"ל. ועתה שלמדנו שבשער כ"ג פ"ו זה, מבואר שרק בזיווג **הפנימי** יש צורך להמשיך **מרום המעלות** - משא"כ בשפע חיצון, א"כ אין מקור להבנת ושאלת הרב פתח עינים. שהרי בשפע **חיצון** - אין המשכה מרום המעלות, וא"כ אין מקום לשאלה למה בברוך [ששם נשפע מזיווג דחיצוניות] ההמשכה תהיה מ-כתר עליון ולא מרום המעלות. ובענין זה

למדנו מעץ חיים שער כ"ג פ"ו, שיש הבדל בין זיווג פנימי לחיצון [וכנ"ל]. והעיקר שנבין ש-או"א יכולים להמשיך שפע חיצון, **בלי שיקבלו הם ממה שלמעלה מהם**¹⁰. [שמזה נוסף ונבין שהמשכת שפע חיצון - אינה מרום המעלות - א"ס ב"ה, וכדלקמן].

וחזר הרב דע"ה והשכל, לחילוק שבין זיווג החיצון לפנימי, וז"ל: הנה לך מבואר יוצא מדברי הרז"ל להדיא, דיש **חילוק** בין זווג דחיצוניות [שזה ב-ברוך אתה ה' אלהינו], שהוא **כדי לתת כח לזו"ן לעלות** מ"ד ומ"ן [לעורר זיווג העיקרי דפנימיות], לבין זווג הפנימי [שזה במלך העולם].

ומכאן יבאר הרב דע"ה והשכל את **עיקר חידושו**, והוא ששפע חיצון - אינו **נמשך מרום המעלות** אלא [רק] מ-או"א, וז"ל:

ומעתה מאחר דמתיבת ברוך עד מלך העולם [נשפע שפע חיצון, והכל הוא כדי לתת כח לזו"ן לעלות] [למ"ד ומ"ן בתיבת מלך העולם, [כדי] להביא מוחין **העיקריים** [שפע פנימי], א"כ מאין מן הצורך [היינו אין צורך] להמשיך השפע [החיצון] **מרום המעלות, רק מספיק מאו"א עצמם**¹¹. [וראה עוד בדע"ה והשכל ח"ד ריש סימן ג' דף נ"ד ע"ד אות א', שם העתיק מדבריו כאן].

נוסף ונרחיב לקמן.

¹⁰ וזה עצמו הוא, אחד ההבדלים שבין הזיווג הפנימי לחיצון. והיינו שבזיווג החיצון או"א לבדם יכולים להשפיע - **בלי שיקבלו** הם ממה שלמעלה מהם. אבל בזיווג הפנימי, צריך שגם או"א יקבלו שפע ממי שלמעלה מהם, על מנת שהם יוכלו להשפיע. אמנם נראה שאפשר להבין את מ"ש הרב בע"ח וז"ל: בלי שיקבלו ממה שלמעלה מהם וכו', באופן אחר, והוא שהרב בע"ח בא ללמד שאו"א משפיעים לזו"ן שפע חיצון מבחינת החיצוניות **שהיתה לאו"א - קודם** שנמשך לאו"א שפע חיצון מא"א. והיינו שתיבת **בלי** וכו', לא באה לבאר שאו"א **אינם** צריכים לקבל בעצמם שפע חיצון מאו"א, אלא הכוונה שאו"א משפיעים שפע חיצון זה, מהחיצוניות שהיתה להם **קודם** שקיבלו הם עצמם שפע חיצון מא"א, והיעב"א.

¹¹ נראה שהרב דע"ה והשכל הבין זאת ממ"ש בע"ח שער כ"ג פ"ו [דף ק"ח ע"ב למטה] ששפע חיצון נמשך מהמוחין עצמן דאו"א, **בלי** שיקבלו הם מלמעלה וכנ"ל, והבין מזה הרב דע"ה והשכל שאין צורך להשפיע שפע חיצון **לאו"א** עצמם, שהרי הם השפיעו שפע חיצון לזו"ן - **בלי** שיקבלו הם מלמעלה וכנ"ל.

ואז ביאר הרב דע"ה והשכל את הבנתו בענין **כתר עליון**, וז"ל:
 ולזה לא כתב [ששפע חיצון נמשך מרום המעלות, אלא] רק מ-**כתר עליון**
 וכו', דהיינו **משרשי המוחין דזו"ן, שהם באו"א**.

למדנו ש-**כתר עליון**, הוא **שורשי המוחין דזו"ן**, שהם ב-**או"א**.
 והרגיש הרב דע"ה והשכל שלפי הבנתו ש-**כתר עליון** ענינו [רק] **או"א**
 וכנ"ל, יש להבין איך מכתר עליון זה שהוא ב-**או"א**, נמשך [בריש תיבת ברוד]
 שפע ל-**עתיק ונוק' וא"א ונוק'** - **שהם יותר גבוהים מאו"א**. לכן הוסיף
 וביאר ש**עתיק ונוק' וא"א ונוק' אלו**, אינם עתיק ונוק' וא"א ונוק' **דכללות**
 האצילות, אלא הם רק **פרטי זו"ן**, וז"ל:

ומ"ש [בנה"ש ובסידור, להמשיך שפע מ-כתר עליון] לב' זווגי **עו"ן ואו"ן**,
 היינו [שעתיק ונוק' וא"א ונוק' אלו, הם] **החב"ד שבכתר**, הנקרא כן לפי
 דרוש הדעת, דח"ו"ב [דכתר] הם עו"ן, והדעת [דכתר] דיש בו חו"ג - הוא
 או"ן וכו'.

באופן דכל **הפרטים הנ"ל דעו"ן ואו"ן ואו"א וישסו"ת**, שנמשך להם
 שפע חיצון ב-ברוד], הכל הוא **בפרטות זו"ן**, **ממה שנמשך להם משורשי**
המוחין שבאו"א. דבזווג דחיצוניות לתת כח [לזו"ן לעלות לאו"א], **אין**
 מן הצורך [נהיינו שאין צריך להשפיע מרום המעלות, אלא] **רק מאו"א**, והוא
 ממש כדברי רז"ל בשער כ"ג [פ"ן] הנ"ל [שזווג דחיצוניות נמשך ממוחין
 עצמן דאו"א, בלי שיקבלו הם ממה שלמעלה מהם וכנ"ל] וכו'.

וההיא דשער ט"ל פ"ז¹² הנ"ל [ששם מבואר שרק ל-**א"ס ב"ה** יש כח לחדש
 תמיד וכו'], נמי מבואר להמעין שם, דלא מיירי אלא מזווג **דפנימיות**
 - ע"ד ק"ש בתיבת **אחד** [ששם צריך להמשיך שפע מ-**א"ס** וכו'].

למדנו, שרק בשפע **פנימי** [שבמלך העולם - אחד], יש צורך להמשיך מ-**א"ס**
 וכו', אבל בשפע **חיצון** [שב-ברוד] אין צורך להשפיע מ-**א"ס**, אלא רק
 מ-**או"א**.

עוד למדנו, שעתיק ונוק' וא"א ונוק', הם **פרטי זו"ן**. והשפע שנשפע להם
 הוא **מכתר עליון, שהוא שרשי המוחין דזו"ן - אשר באו"א**.

¹² שמשם המקור לשאלת הרב פתח עינים.

עתיק ונוקי' שבפרטות זו"ן, ועתיק ונוקי' שבכללות האצילות.

ולפני שנמשיך בדברינו נבאר תחילה שהמבואר בדע"ה והשכל, שנישן עתיק ונוקי' וא"א ונוקי' - שהם **פרטי זו"ן**, דבר זה מבואר וכתוב בנהר שלום [דף ז' סוף ע"ד], וז"ל:

זה הכלל כל **י"ס** [פרטיות] **דכל פרצוף** [מ-י"ב פרצופי האצילות], נחלקים לשלשה חלוקות. **אחת** הוא הגולגולתא שהוא הכתר, שהוא גדול מהמוחין [חב"ד] לאין קץ, והוא שורש הדי' מוחין חב"ד. **שנית** הוא המוחין, שהם חב"ד. **שלישית**, הוא גופא שהם הוי"ק. והנה שורש הארבע מוחין דחב"ד שבכתר הנז', ה-חוי"ב שבהם נקראים **עתיק ונוקי'**, והדעת העליון המחברם הם הנקראים **א"א ונוקי' וכו'**, יעו"ש.

למדנו ש-עתיק ונוקי' וא"א ונוקי' אלו, הם חב"ד שבכתר שב-**עשר ספירות הפרטיות דכל פרצוף**.

וכן בהמשך נהר שלום [דף י"ג ע"ד] ד"ה וכבר נת"ל, מבואר היטב שיש עתיק ונוקי' וא"א ונוקי' ב-**פרטות** כל פרצוף, וז"ל:

וכבר נת"ל בהקדמה [רחובות הנהר] די' ז' ע"ד ד"ה זה הכלל, כי כמו שמתחלקים ונפרטים הי"ס **דכל עולם** [מ-אביען] ליי"ב פרצופים, כן הוא בכל **פרטי י"ס דכל פרצוף** דכל פרט דפרצופי אביען וכו', **שנחלקים** [גם הם] ל**י"ב פרצופים**. [וחלוקה פרטית זו, היא] **דוגמת י"ב פרצופי [כללות] האצילות**. כי חב"ד [הפרטים] של הפרצוף ההוא, נקרא עתיק ונוקבא וא"א ונוקבא וכו'.

למדנו שיש עתיק ונוקי' **בפרטות**, ויש עתיק ונוקי' **בכללות**. והבין הרב דע"ה והשכל, שעתיק ונוקי' וא"א ונוקי' [שבכוונת ברוך], הם עתיק ונוקי' וא"א ונוקי' שב-**פרטי זו"ן**, המקבלים שפע מ-כתר עליון שב-**או"א**, וכנ"ל.

יישוב הרב דע"ה והשכל לשאלת הרב פתח עינים.

מעתה נשוב לדברי הרב פתח עינים [דף א' סוף ע"ד] ד"ה אך, שהבין שגם שפע **חיצון** צריך להימשך **מרום המעלות** - א"ס ב"ה וכו', ולכן **שאל** למה ב-ברוך נמשך שפע חיצון [רק] **מכתר עליון** וכו' - ולא מא"ס וכו'. והשיב

הרב פתח עינים שהיות ושפע חיצון זה שנמשך מא"ס וכו', **נתעכב ונתערב** ב-כתר עליון, לכן **כתר עליון** נחשב למקור השפע, הגם שבאמיתות מקור השפע הוא רק א"ס ב"ה, [וכנ"ל באורך].

אבל הרב דע"ה והשכל הבין **אחרת**, והוא ששפע חיצון כיון שהוא נצרך [רק] כדי לתת כח לזו"ן כדי שיעלו למ"ד ומ"ן לאו"א, לעורר הזיווג **העיקרי דפנימיות** וכו' [כמ"ש בנה"ש דף כ"י סוף ע"ב וריש ע"ג, ובעמודה ד' תוך ד"ה וזאת], הנה הוא נמשך [רק] מ-**או"א**, **בלי שיקבלו הם מלמעלה**, [ככתוב בעץ חיים שער כ"ג פ"ו דף ק"ח ע"ב למטה]. שמזה הבין הרב דע"ה והשכל, שבשפע חיצון **אין** צורך להמשיך מרום המעלות - א"ס ב"ה, אלא רק מכתר עליון שהוא ב-**או"א**. שבזה מיושבת **מעיקרא** שאלת הרב פתח עינים, והיינו ששפע חיצון נמשך באמיתות רק מ-**כתר עליון** שהוא באו"א, **ולא** מא"ס ב"ה. שלכן כתב בנהר שלום ובסידור, שהמשכת שפע חיצון [מתחילה] ב-**כתר עליון** [שהוא באו"א, וכנ"ל].

כתר עליון הוא כתר דכללות האצילות, ואינו באו"א.

למדנו שהרב דע"ה והשכל הבין, שכתר עליון הוא ב-**או"א** וכנ"ל. אמנם נראה ששאר הרבנים, **לא** הבינו כהרב דע"ה והשכל. ונפתח בדברי הרב פתח עינים [דף א' ריש ע"ד] ריש ד"ה עוד, שכתב ש-כתר עליון זה הוא כתר עליון **דכללות האצילות**¹³, יעו"ש. [והיינו שכתר עליון זה, אינו ב-**או"א** כמבואר בדע"ה והשכל].

וכן הרב צדק ושלום [דף ב' ע"א-ב] סימן ב' שכתב, ש-כתר עליון זה הוא כתר ד-**מלכות דעקודים** וכו', נראה שהבין גם הוא ש-כתר עליון זה [אינו באו"א, אלא] הוא למעלה מעתיק ונוק' וא"א ונוק' **דכללות האצילות** וכו',

¹³ ונראה שכן הבין ב-**שלום וצדק** [למו"ר גאון הקבלה הרב **שלום הדאיה** זיע"א, דף י"ג ע"ג] בבוארו על מטבע הברכה אות ב', שם עסק בבוארו **כתר עליון** - מי הוא, והעתיק שם מדברי ע"ח שער כ"ג **סוף פ"א**. ונראה שדברי הרב שלום וצדק שם, **מכוונים לדברי הרב פתח עינים** [דף א' ריש ע"ד] תוך ד"ה עוד [שורה 14], שהזכיר בדבריו [בקצור] את **ע"ח שער כ"ג סוף פ"א** [שנזכר גם בפתח עינים דף ב' ע"א תוך ד"ה ברוך יעו"ש]. ונראה שכללות דברי הרב שלום וצדק אלו, עינים [רק] לבאר את **כוונת** הרב פתח עינים, [הגם שהרב שלום וצדק **לא** הזכיר במפורש את דברי הרב פתח עינים].

[ונראה שכן הבנת השד"ה בשערי רחמים ח"א אות ל"ה, וכנ"ל באורך].

עתיק ונוק' וא"א ונוק' שבשפע חיצון שבק"ש, הם דכללות האצילות.

עוד נבאר שגם הכתוב בדע"ה והשכל שעתיק ונוק' וא"א ונוק' המקבלים שפע מכתר עליון ב-ברוך הם פרטי זו"ן, נראה שאפשר להבין ענין זה גם אחרת, והוא שעתיק ונוק' וא"א ונוק' אלו, הם דכללות עולם האצילות¹⁴ [הגם שבפרטות זו"ן עצמם יש עתיק ונוק' וא"א ונוק']. ולהבנת דברינו נקדים ונאמר, שבנהר שלום בהקדמת הברכה [דף כ' ריש ע"ג], כתב הרש"ש ז"ל: והוא ע"ד סדר כוונת הק"ש כנודע. למדנו שסדר המשכת השפע במטבע הברכה, הוא כמו בק"ש¹⁵. [שמזה נוסף ונבין שמ-ק"ש נלמד לענין הברכה, ומענין הברכה נלמד ל-ק"ש]. והנה לעיל הבאנו את דברי עץ חיים שער כ"ג פ"ו [דף ק"ח ע"ב], שם כתב הרב ז"ל:

גם דע כלל גדול, שזה הזווג החיצון שהוא לצורך העולמות, נמשך ממוחין עצמן דאו"א - בלי שיקבלו הם מלמעלה וכו'.

וראו לדעת תחילה, שגם בשער הכוונות דרוש ו' דקריאת שמע תוך ד"ה ונחזור [דף כ"ד ע"א ליד אות ה' של הגוב"ל], כתב בדברי עץ חיים [הני"ל], וז"ל [שעה"כ]:

וסוד הענין הוא, כי הנה זווג החיצוניות של העולמות, הנה הוא נמשך ממוחין דאו"א עצמם - בלתי שיקבלו אור עליון וכו', יעו"ש.

והנה הגם שמדברי שער הכוונות [וע"ח] אלו אפשר להבין [כהבנת הרב דע"ה והשכל], שהבחינות שלמעלה מאו"א, אינם צריכות לקבל שפע חיצוניות בק"ש [שהרי שפע חיצון לזו"ן - נמשך מאו"א עצמם, בלי שאו"א יקבלו שפע חיצון מ-א"א, וכנ"ל בדע"ה והשכל], מכ"מ ראוי וצריך לדעת [שבשורות הבאות] שבשער הכוונות [הני"ל] תוך ד"ה ונחזור [מעט למטה מאמצע ע"א] מבואר שבתיבות:

¹⁴ כמפורש היטב ב-פתח עינים [דף א' ריש ע"ד] ד"ה עוד, שם כתב במפורש שכל עשר הספירות שבמטבע הברכה, הם עשר ספירות דכללות עולם האצילות, יעו"ש.

¹⁵ ועפ"י שאל בשער רחמים ח"ב שאלה י"ז, למה יש כמה שינוים בין מטבע הברכה לק"ש, יעו"ש.

ה' אלהינו ה', גם או"א¹⁶ [וגם הבחינות שלמעלה מהם], צריכים לקבל מא"א מוחין דחיצוניות [יניקה, כדלקמן בסידור], שבזה תהיה בהם הכנה והזמנה [וכדלקמן].

ולהבנת דברינו נאמר, שב-שער הכוונות מיד לאחר שביאר הרב שבחיצוניות - אין או"א צריכים לקבל אור עליון וכו', הוסיף וביאר תחילה שב-פנימיות העולמות, גם או"א צריכים לקבל הארה וכח מלמעלה מהם, וז"ל:

אבל הזווג דאו"א - של פנימיות העולמות וכו' [שזה בתיבת אחד], צריכים [גם או"א] לקבל הארה וכח מלמעלה מהם, וזכור כלל זה. ואז כתב הרב דבר נפלא, והוא שהגם שב-חיצוני, או"א יכולים להמשיך מוחין דחיצוניות לזו"ן, בלי שהם בעצמם יקבלו מוחין דחיצוניות מלמעלה מהם, מכ"מ לצורך זיווג פנימיות העולמות צריך שגם או"א יקבלו מוחין דחיצוניות מלמעלה מהם, וז"ל:

ונמצא שעד עתה [כשאו"א המשיכו מוחין דחיצוניות העולמות ל-זו"ן], לא הוצרכו [או"א] לקבל הארה [דחיצוניות מלמעלה מהם]. אבל עתה שרוצים גם הם להזדווג [זיווג דפנימיות העולמות בתיבת אחד, לכן גם או"א] צריכים הכנה והזמנה, [שענינה קבלת מוחין דחיצוניות - יניקה כמ"ש בסידור וכדלקמן]. וההכנה [לאו"א] היא ענין קבלתם אור עליון [דחיצוניות] מא"א [זוהי יהיה בתיבות ה' אלהינו ה' כמפורש בהמשך שעה"כ], כדי שאח"כ יזדווגו [זיווג פנימיות] במלת אחד [נראה לקמן].

למדנו שההכנה וההזמנה לאו"א [שענינה מוחין דיניקה - חיצוניות וכנ"ל], נצרכת עבור זיווג פנימיות העולמות. ובענין זה ראוי להוסיף וללמוד גם בשמן ששון [ח"ג דף כ"ט מעט למעלה מאמצע ע"ב ד"ה גס], שם שאל וז"ל:

גם צ"ל דאיך נמשכים בתחילה במילת שמע ישראל, [מוחין דיניקה שהם] מוחין מקיפין דקטנות ל-זו"ן, [ורק] אח"כ במלת ה' אלהינו ה'

¹⁶ וא"כ מ"ש הר בשעה"כ [ובע"ח] שזיווג דחיצוניות העולמות נמשך ממוחין עצמן דאו"א - בלי שיקבלו הם [או"א] מלמעלה, אין הכוונה שאו"א לא צריכים לקבל שפע חיצון מא"א וכו', אלא הכוונה שאו"א ימשיכו שפע חיצון לזו"ן מבחינת החיצוניות שהיתה להם - קודם שיקבלו מוחין דחיצוניות [הכנה] מא"א.

[נמשכים מוחין דיניקה - כמ"ש בסידור] ל-אוי"א. הלא תחילה היה צריך להמשיך לאוי"א הכנה זאת, ורק אח"כ לזו"ן וכו'.

ונראה ששאלת הרב שמן ששון עוסקת, ב-סדר של המשכת מוחין דקטנות [יניקה]. שצריך היה שבתחילה ימשכו מוחין דקטנות לאוי"א, ורק אח"כ ימשכו מוחין דקטנות מאוי"א לזו"ן. אבל בק"ש הסדר שונה, שבתחילה ממשכיכם מוחין דקטנות [יניקה] לזו"ן - בתיבות שמע ישראל, ורק אח"כ בתיבות ה' אלהינו ה', ממשכיכם מוחין דיניקה לאוי"א. [עוד ראוי לשאול לכאורה, איך אוי"א ימשכו מוחין דיניקה לזו"ן בתיבות שמע ישראל, כשהם עצמם עדיין לא קיבלו מוחין דיניקה].

וליישב שאלה זו כתב הרב שמן ששון, וז"ל:

והמדקדק [בדברי שעה"כ כאן] יבין, דאין מקום קושיא. דהכנה זו [שמקבלים אוי"א] היא לצורך הנשמות - שהוא פנימיות, ודו"ק.

למדנו [גם] מהרב שמן ששון, שאוי"א אינם צריכים לקבל שפע דחיצוניות מהבחינה שלמעלה מהם, על מנת שיוכלו להשפיע מוחין דחיצוניות - קטנות לזו"ן, [כמבואר בשער הכוונות דרוש ו' דק"ש דף כ"ד אמצע ע"א הנ"ל, ובע"ח שער כ"ג פ"ו הנ"ל]. ומכ"מ לצורך הנשמות - פנימיות, גם אוי"א צריכים הכנה [כמבואר בשעה"כ כאן].

וכדי שנוכל להבין מה עושה ההכנה - לאוי"א וכו', נלמד בסידור הרש"ש [דף ל"ד סוף ע"ב] בסיום ההקדמה¹⁷ לתיבות ה' אלהינו ה', שאחר שביאר הסידור שכל הפרצופים מקבלים הכנה והזמנה שענינה המשכת מוחין דקטנות, כתב וז"ל:

כדי שעיי"ז יהיו מוכנים כל הפרצופים, לעלות מ"ן - כל פרצוף לפרצוף שלמעלה ממנו [אוי"א לאי"א וכו'], כדי שיזדווגו כל הפרצופים הנז' [זיווג דפנימיות] במלת אחד, להמשיך מוחין דגדלות [פנימיות] לפרצוף שלמטה מהם.

וכאן ראוי שנשים לב תחילה, לתוספת שהוסיף הרש"ש על דברי שער הכוונות, שבשער הכוונות כתב הרב וז"ל:

וההכנה [שמקבלים אוי"א] היא ענין קבלתם אור עליון מאי"א, כדי

¹⁷ בסידור שם חסר כותרת להקדמה זו, ונראה שהותרת שם צריכה להיות, הקדמה ל-ה' אלהינו ה'.

שאח"כ יזדווגו במלת אחד.

והנה מפשט שער הכוונות אפשר להבין שאו"א מקבלים הכנה מ-א"א, כדי שאח"כ יהיה זיווג פנימי ד-או"א במלת אחד. אבל מהרש"ש נבין אחרת, והוא ש-הכנה זו היא כדי שכל פרצוף יהיה מוכן להעלות מ"ן - לפרצוף שלמעלה ממנו [והיינו שאו"א יוכלו להעלות מן לא"א, וא"א לעתיק וכו'], וזאת כדי שהפרצוף העליון יזדווג זיווג דפנימיות במלת אחד. כמבואר גם בעץ חיים שער כ"ג פ"ו [דף ק"ח ע"ב], שבזיווג הפנימי צריך שפרצוף תחתון, יעלה את המוחין שקיבל בשפע חיצון ל-מ"ן לפרצוף שמעליו.

וכאשר נשוב להקדמת הסידור [לתיבות ה' אלהינו ה'], נבין שאת ההכנה שקיבלו או"א מא"א, הנה את ההכנה הזו בעצמה יעלו או"א ל-מ"ן לא"א, כדי לגרום זיווג פנימי דא"א, ב-אחד¹⁸.

עוד ראוי לדעת שהגם שבשער הכוונות לא כתב הרב במפורש שגם א"א ועתיק צריכים לקבל הכנה [שענינה מוחין דיניקה וכנ"ל], מכ"מ בסידור הרש"ש כתב במפורש שגם א"א ועתיק צריכים לקבל מוחין דיניקה, וכן מזה לזה עד רום המעלות.

ונפתח ונאמר שבסידור הרש"ש בתיבות שמע [דף ל"ג ע"ב], ישראל [דף ל"ד ע"א], מבואר ש-זו"ן מקבלים מוחין דחיצוניות שענינם מוחין דיניקה מ-או"א. ואח"כ [בדף ל"ד ע"ב למטה] בתיבות ה' אלהינו ה' יש הקדמה, שבה כתב הרש"ש, וז"ל:

יכוין להכין ולהזמין את או"א ודעת, ע"י שימשיך להם מניה"ו דע"ב

דמוחא סתימאה ד[א"א, מוחין דיניקה לאו"א ודעת וכו'].

ועד"ז יכוין להמשיך מעתיק לא"א מוחין דיניקה, ומאח"פ דא"ק

- לעתיק [ראה לקמן], וכן מזה לזה עד רום המעלות. כדי שע"ז יהיו

מוכנים כל הפרצופים לעלות מ"ן, כל פרצוף לפרצוף שלמעלה ממנו,

כדי שיזדווגו כל הפרצופים הנז' במלת אחד להמשיך מוחין דגדלות

¹⁸ וכן במטבע הברכה בריש תיבת מלך העולם, או"א יעלו את השפע החיצון שקיבלו בברוך מא"א, למ"ן לא"א. ואחר שיהיה זיווג ע"ב ס"ג דא"ק במלך העולם, וא"א יקבל את חלקו הראוי לו וכו' [מעשר ספירות דמ"ה וט"ס ספירות דב"ן], אז יהיה זיווג א"א ונוק, וזיווג זה נעשה מכח אותו מ"ן שהעלו או"א לא"א בריש תיבת מלך העולם.

פנימיות] לפרצוף שלמטה מהם.

למדנו שבפסוק שמע ישראל וגו', **כל הפרצופים** מקבלים שפע חיצון, שנקרא כאן בסידור בשם **מוחין דיניקה**. והיינו ש-זו"ן מקבלים מוחין דיניקה מאו"א, בתיבות **שמע ישראל**. ובתיבות ה' **אלהינו ה'**, כל שאר הפרצופים **העליונים** מזו"ן, מקבלים מוחין דיניקה [כמבואר בסידור בהקדמה הני"ל]. והיינו שאו"א מקבלים מא"א, וא"א מעתיק, וגם **עתיק** מקבל **מאח"ף דא"ק**.

נשוב עתה לדברי הרב **דע"ה והשכל** סימן ח"י [הני"ל, דף ט"ז אמצע ע"א], שם כתב ש-עתיק ונוק' א"א ונוק' ואו"א - הם **פרטי זו"ן** וכנ"ל, ונראה שהרב דע"ה והשכל הבין כך עפ"י עץ חיים שער כ"ג פ"ו, שם כתב הרב ש-זיווג **דחיצוניות** נמשך מאו"א [לזו"ן], **בלי שאו"א יקבלו מלמעלה** מהם [וכנ"ל], שמה הבין הרב דע"ה והשכל, וז"ל:

באופן דכל **הפרטים** הני"ל דעו"נ [וא"א ונוק'] ואו"א ויששו"ת, הכל הוא **בפרטות זו"ן**, ממה שנמשך להם משורשי המוחין ש-**או"א** וכו'. ונראה שהבנה זו [של הרב דע"ה והשכל], יכולה להאמר [רק] בדברי עץ חיים שער כ"ג פ"ו, ששם לאחר שכתב הרב שהזיווג דחיצוניות נמשך ממוחין **דאו"א** - **בלי שאו"א יקבלו מוחין מלעלה** וכו', **לא הוסיף** וכתב שם הרב שגם **או"א צריכים לקבל שפע חיצון מ-א"א, וא"א מעתיק, ועתיק מאח"ף דא"ק** [וכנ"ל בסידור דף ל"ד סוף ע"ב]. אבל בשער הכוונות דרושי **ק"ש** [דף כ"ד ע"א] תוך ד"ה ונחזור, הנה שם עסק הרב במפורש בהמשכת שפע חיצון - **מוחין דיניקה**, גם לאו"א, וכן לשאר הפרצופים **העליונים** [שהם או"א ונוק' עתיק ונוק', כמפורש בסידור דף ל"ד סוף ע"ב]. ומפורש שם בסידור שגם פרצופים עליונים אלו צריכין לקבל מוחין **דיניקה** מהבחינות **שלמעלה** מהם [וכבר לעיל העתקנו את דברי הסידור שם], וזה יהיה בתיבות ה' **אלהינו ה'**.

ועתה שלמדנו שהמשכת המוחין דיניקה ל-או"א א"א ונוק' עתיק ונוק', תהיה בתיבות ה' **אלהינו ה'**, שזה **לאחר** המשכת מוחין דיניקה **מאו"א ל-זו"ן** [שהיתה בתיבות שמע ישראל כמפורש בסידור וכנ"ל], נוסף ונבין שהמשכה מזיווג דחיצוניות **דאו"א לזו"ן** - **הסתיימה בשמע ישראל**. וא"כ או"א וא"א ונוק' ועתיק ונוק' המקבלים גם הם מוחין דיניקה [אח"כ] ב-ה' **אלהינו ה'**, **אינם יכולים להיות פרטי זו"ן** [כמבואר בדע"ה והשכל], שהרי המשכה ל-זו"ן כבר הסתיימה, וא"כ או"א א"א ונוק' עתיק ונוק'

אלו - הם **דכללות האצילות**, והיעב"א.

ומהמבואר ב-ק"ש נשוב למטבע הברכה ונבין שגם בתיבת **ברוך**, ששם נמשך שפע חיצון לעתיק ונוק', ומשם לא"א ונוק' ומשם לאו"א, הנה עתיק ונוק' א"א ונוק' אלו, הנה הם הבחינות **שלמעלה מזו"ן** (כמבואר בק"ש בהקדמת ה' אלהינו ה' וכנ"ל), **ואינם פרטי זו"ן**, והיעב"א.

ונוסיף ונביא ראייה לזה שעתיק ונוק' א"א ונוק' וא"א, **אינם פרטי זו"ן**, אלא הם עתיק ונוק' א"א ואו"א **שלמעלה מזו"ן**, וזאת מהכתוב בסידור (הרש"ש הנדפס דף ל"ד סוף ע"ב) בהקדמה לתיבות ה' אלהינו ה' [שורה 4], וז"ל: ועד"ז יכוין להמשיך מעתיק לא"א מוחין דיניקה, ומ-**אח"ף דא"ק** לעתיק וכו'.

והנה אם נבין (כהבנת הרב דע"ה והשכל), שעתיק ונוק' וא"א ונוק' המקבלים מוחין דיניקה במטבע הברכה - הם **פרטי זו"ן** [וכנ"ל], ראוי היה ש-**עתיק** יקבל מוחין דיניקה מ-**או"א**, שהם כתר עליון [וכנ"ל בדברי הרב דע"ה והשכל], **ולא מאח"ף דא"ק**.

ומזה שמפורש בסידור **שעתיק** מקבל מוחין דיניקה מ-**אח"ף דא"ק**, נבין ש-**עתיק** זה, הוא **עתיק דכללות האצילות**, שרק אז נוכל להבין למה **עתיק** מקבל מוחין דיניקה ממקום גבוה כל כך שהוא **אח"ף דא"ק**, [שהרי רק אח"ף דא"ק, הם הבחינה **שמעל עתיק** דאצילות].

עוד נראה שיש להבין מההקדמה לתיבות ה' אלהינו ה' [שבסידור הרש"ש], ש-כתר עליון הוא **מלכות דעקודים** כמ"ש הרב צדק ושלוש והשד"ה. שהנה בהקדמה זו מבואר שעתיק מקבל מוחין דיניקה מ-**אח"ף דא"ק**, שמזה נבין שהבחינה שמעל עתיק - היא **אח"ף דא"ק**.

ולפני שנמשיך בדברינו נשאל מאיזו בחינה באמת נמשך מוחין לעתיק, **מאח"ף** [כמ"ש בק"ש], או **ממלכות דעקודים** [כמ"ש בצדק ושלוש ובשד"ה]. ונראה להשיב שכאשר נדבר **בכללות**, נאמר שעתיק מקבל מ-**אח"ף**¹⁹ [כמ"ש בהקדמת ה' אלהינו ה'], וכאשר נדבר **בפרטות** יותר, נאמר שעתיק

¹⁹ וכבר נודע ש-עתיק וא"א מלבישים על זו"ן דא"ק, [ראה נה"ש דף ד' אמצע ע"ב, ובאתי לגני ח"ג דף ס' ע"א תוך ד"ה ובענין עתיק]. עוד נודע ש-**אח"ף** הוא הבחינה שמעל עתיק וא"א, שמזה נבין שא"א ועתיק מקבלים מ-**אח"ף**, כמבואר בכמה מקומות בהקדמת רחובות הנהר, ובחסדי דוד אות ע"ז, יעו"ש היטב.

מקבל מ-**מלכות דעקודים** [כמ"ש בהקדמת אנא בכח, נה"ש דף כ"ה ע"ד]. וכבר נודע שעולם העקודים הוא בחינת **פה דא"ק**, שהוא הבחינה השלישית שב-אח"ף, [ובענין זה ראוי להאריך וכאן נקצר].

שפע חיצון נמשך ממה שיש לפרצוף עליון, קודם שקיבל.

עוד ראוי לשים לב לכתוב בהקדמת הסידור [לתיבות ה' אלהינו ה'], שגם המשכת שפע **חיצון** - **מוחין דיניקה**, נמשכת מזה לזה עד **רום המעלות**, שמזה נבין שבהמשכת שפע פנימי וגם בהמשכת שפע חיצון, יש המשכה **מרום המעלות** [ע"ב ס"ג דא"ק].

ואם נשאל שמאחר ושני מיני שפע אלו נמשכים **מרום המעלות**, אי"כ מה ההבדל ביניהם, נראה שהתשובה לשאלה זו נמצאת בעץ חיים שער כ"ג פ"ו [דף ק"ח ע"ב למטה]. ונקדים ונאמר, בעץ חיים שם כתב הרב וז"ל:

גם דע כלל גדול שזה הזיווג **דחיצוניות** וכי', נמשך [לזו"ן] ממוחין **עצמן דאו"א**, בלי שיקבלו הם מלמעלה. [וכן כתב הרב בשעה"כ דף כ"ד אמצע ע"א].

וכבר כתבנו לעיל באורך שהגם שמדברי עץ חיים [ושער הכוונות] אלו נראה שאפשר להבין [כהבנת הרב דעי"ה והשכל] ש-**או"א אינם** צריכים לקבל שפע חיצון, מכ"מ נראה שאין להבין כן, שהרי מפורש בהמשך שער הכוונות [דף כ"ד ע"א הנ"ל], שגם או"א צריכים **הכנה והזמנה** [שענינה מוחין דיניקה, כמ"ש בסידור בהקדמה לתיבות ה' אלהינו ה', שמוחין דיניקה אלו הם שפע חיצון], וכן או"א צריך שיקבל **מוחין דיניקה** [שפע חיצון] מעתיק, ועתיק מאח"ף דא"ק וכן מזה לזה עד **רום המעלות** [כמ"ש בסידור].

למדנו שגם או"א או"א ועתיק מקבלים **הכנה והזמנה**, וכן מזה לזה עד **רום המעלות**. ולמה צריך להמשיך מוחין דיניקה - **לאו"א** [וכן לשאר הפרצופים העליונים], המשיך וכתב הרב [שם בשעה"כ], וז"ל:

ונמצא שעד עתה [היינו לצורך המשכת שפע חיצון], **לא** הוצרכו [או"א] לקבל הארה [שפע חיצון מא"א]. אבל עתה שרוצים גם הם להזדווג [זיווג דפנימיות ב-אחד], צריכים [גם או"א לקבל] **הכנה והזמנה**, וההכנה היא ענין קבלתם אור עליון מ-**א"א**, כדי שאח"כ יזדווגו במלת אחד, [ובענינים אלו הרחבנו לעיל וכאן נקצר].

למדנו שלצורך עצם המשכת שפע **חיצון** - **יניקה**, או"א יכולים להמשיך שפע חיצון זה - לזו"ן, **מעצמם** - **בלי** שיקבלו שפע חיצון מלמעלה מהם, [והיינו ששפע חיצון זה נמשך מהבחינה **שהיתה לאו"א קודם** שיקבלו הם שפע חיצון מא"א]. ומכ"מ גם או"א צריכים לקבל שפע חיצון [הנקרא בשעה"כ **הכנה והזמנה**], וזה לצורך **הזיווג דפנימיות** וכנ"ל באורך.

שמעתה נבין שבהמשכת שפע **חיצון** - **מוחין דיניקה**, כל פרצוף עליון ממשיך מוחין דיניקה לפרצוף שתחתיו **בלי** שהוא עצמו יקבל מוחין דיניקה מפרצוף שעליו. שבוה מובן היטב **הסדר שבק"ש**, שבתבות שמע ישראל קודם כל זו"ן מקבלים מוחין דיניקה **מא"א**, ורק **אח"כ** בתיבות ה' אלהינו ה', **או"א מקבלים מוחין דיניקה מא"א**. ואח"כ א"א מעתיק, ועתיק מאח"ף דא"ק וכו'. שסדר זה הוא **מתנא לעילא**, שהרי פרצוף עליון [או"א], יכול להמשיך לפרצוף שתחתיו [זו"ן] מוחין דיניקה, **בלי** שהוא עצמו יקבל מוחין דיניקה מפרצוף שעליו.

ונראה לפי"ז שגם בתיבת **ברוך** כשנמשך שפע חיצון - מוחין דיניקה מכתר עליון לעתיק, ומעתיק לא"א, ומא"א לאו"א וכו', ש-**סדר** הדברים כאן הוא **מעילא לתתא**, עכ"ז ראוי שנבין שכל פרצוף עליון נותן **מעצמו** וממה שיש בו, שפע חיצון לפרצוף שתחתיו, **בלי** שהוא עצמו יקבל שפע חיצון מפרצוף שעליו [כמבואר בע"ח שער כ"ג פ"ו דף ק"ח סוף ע"ב וכנ"ל]. והיינו ששפע חיצון שנמשך ב-**ברוך** מכתר עליון לעתיק ונוק' [נפסק בעתיק ונוק', **ואינו** נמשך מעתיק ונוק' לא"א ונוק', אלא שעתיק ונוק' ממשיכים שפע חיצון אחר] מעצמם וממה **שהיה בהם** [לפני שקיבלו שפע חיצון מכתר עליון].

בשפע שבברוך יש רמז לתיבת ברוך.

ואם נשאל שהרי בתיבת **ברוך** נמשך שפע [פנימי ד] חיצון מא"א לאבא ויש"ס והשפע הוא **עסמ"ב** וכו', ולכאורה **עסמ"ב** זה עצמו נמשך אח"כ בתיבת ה' גם לז"א, והרי שהשפע שנמשך מא"א לאו"א, הנה הוא **עצמו** נמשך אח"כ מאו"א לז"א.

ונראה שכדי שנוכל **לקיים** את שני כתובים אלו **המכחישים** זה את זה, שמשער כ"ג פ"ו מובן ששפע חיצון שנמשך מפרצוף עליון [א"א], לפרצוף תחתון [או"א], **נפסק** בפרצוף התחתון [או"א], ומשם נמשך שפע **אחר**

וכו'. ואילו בתיבת **ברוך** נראה [אחרת והוא] שאותו **עסמ"ב** שנמשך מא"א לאו"א, נמשך אח"כ מאו"א לזו"ן.

נראה שיש ליישב זאת [הגם שהוא דוחק], עפ"י דברי השד"ה שבשערי רחמי ח"ב תשובה כ"ב, שם ביאר שכל ענין **עסמ"ב** וכו', הוא [רק] כדי לרמוז את תיבת **ברוך**, [שהרי מוחין דיניקה הנמשכים ב-ברוך, ראוי שיהיו שמות אלהים כמבואר שם בשאלה שבשערי רחמים].

שמדבר השד"ה אלו, נראה שאפשר להבין ששפע **עסמ"ב** שנמשך לאבא הגם שהוא נפסק באבא [כמובן מע"ח שער כ"ג פ"ו וכנ"ל], ומאבא נמשך שפע אחר והוא ממה שהיה לאבא לפני שקיבל מא"א, גם השפע שנמשך מאבא לז"א הוא **עסמ"ב**, שהרי צריך שהשפע יהיה רמז לתיבת **ברוך** וכנ"ל בתשובת השד"ה, והיעב"א.

בשפע חיצון כתר עליון מהווה שורש ומקור לכללות האצילות.

וזה שאמרנו שבשפע חיצון - מוחין דיניקה, פרצוף עליון יכול להמשיך לפרצוף שתחתיו בלי שהוא עצמו יקבל שפע חיצון מפרצוף שעליו וכנ"ל, הנה זה שונה מהמשכת שפע פנימי, ששם צריך שפרצוף עליון יקבל תחילה שפע פנימי מפרצוף שעליו, ו[רק]ממה שקיבל מלמעלה הוא יכול להמשיך שפע פנימי לפרצוף שתחתיו, כמבואר בעץ חיים שער כ"ג פ"ו [דף ק"ח סוף ע"ב], וז"ל:

אך הזווג הפנימי - צריך שיקבלו גם או"א מאורות עליונים מהם - ומהם [היינו מאותו שפע פנימי שקיבלו או"א מא"א, מזה עצמו] ממשיכים מה שהוא צורך להמשיך נשמות חדשות שהוא בחינת הפנימים. ונמצא שגם א"א מזדווג עם נוקביה תחילה [זיווג הפנימי] ו[רק אז] הוא ממשיך [שפע פנימי] ל-או"א. וכן א"א עצמו גורם זווג לעתיק, [ע"י שא"א יעלה את המוחין דקטנות שקיבל מעתיק ל-מ"ן לעתיק], וכן מזה לזה עד רום המעלות.

נמצא שהזווג הפנימי - הוא קושר כל העולמות, כי א"א [לפרצוף עליון] להמשיך [מזיווג הפנימי לפרצוף שתחתיו], אם לא שיקבלו [הפרצופים העליונים] מרום המעלות אורות חדשים זה מזה וזה מזה עד או"א ומשם לז"א.

למדנו שבזיווג **הפנימי** צריך שאו"א יקבלו מאורות עליונים **מהם** - **ומהם** [ממה שקיבלו או"א מא"א] ממשיכים או"א לזו"ן, [וכן עזה"ד בשאר הפרופים וכנ"ל].

אבל זיווג **חיצון** לזו"ן, נמשך ממוחין **עצמן דאו"א**, **בלי** שאו"א יקבלו מא"א [כמבואר של בע"ח בשורות הקודמות וכנ"ל].

שמוזה למדנו שאו"א ממשיכים שפע **חיצון מעצמם**, והיינו מהבחינה שהיתה להם **קודם** שקיבלו שפע חיצון מא"א וכנ"ל.

ומכללות האמור לעיל ראוי שנבין שבשפע **פנימי** - **רק רום המעלות** [ע"ב ס"ג דא"ק] נחשב למקור השפע, שהרי פרצוף עליון צריך **לקבל קודם כל** מהפרצוף שעליו, ורק אז הוא יכול להשפיע **ממה שקיבל** לפרצוף שתחתיו, שבה כל פרצוף מהווה [רק] **מעבר** שדרכו ימשך השפע שנשפע **מרום המעלות** עד לזו"ן. [נרק כאשר השפע **מתעכב ומתערב** הוא נקרא על שם אותו מקום וכנ"ל].

אבל בשפע **חיצון** שבו כל בחינה עליונה נותנת שפע חיצון לבחינה שתחתיה **מעצמה**, **בלי** שהיא עצמה תקבל מהבחינה שמעליה [והיינו שהיא נותנת ממה שהיה לה **קודם** שקיבלה שפע חיצון ממה שלמעלה ממנה], הנה [רק] כאן נוכל לומר שכל בחינה **עליונה** - **מהווה מקור ושורש** לבחינה שתחתיה, שהרי בחינה עליונה נותנת **מעצמה וממה שהיה לה** - **קודם** שתקבל מהבחינה שעליה וכנ"ל.

והיינו ש-**עתיק**, **מהווה שורש ומקור** לא"א, וא"א לאו"א, ואו"א לז"א [כמובן מהקדמת אנה בכח שבנה"ש דף כ"ה ע"ד וכנ"ל]. **והשורש והמקור** - **לכללות** האצילות הוא **כתר עליון** - **מלכות דעקודים**, וכמ"ש בצדק ושלוש ובדברי השד"ה [שבשערי רחמים ח"א שאלה ל"ה וכנ"ל].

ואם **נשאל** שהרי גם אותו **כתר עליון** - **מלכות דעקודים** צריך הוא עצמו לקבל שפע חיצון - מוחין דיניקה, ממה שמעליו כמפורש בהקדמת ה' אלהינו ה' [שבסידור הרש"ש הנדפס דף ל"ד סוף ע"ב], ומשם עד **רום המעלות**, וא"כ איך אפשר ש-**מלכות דעקודים** תהווה **מקור ושורש** לכללות האצילות, שצריך היה שגם בשפע חיצון **רק רום המעלות** יהיה מקור ושורש.

נראה **שהיישוב** לשאלה זו נמצא בעץ חיים שער כ"ג פ"ו [נדף ק"ח ע"ב למטה] שם מפורש שזיווג **החיצוניות** לזו"ן, נמשך מוחין **עצמן דאו"א** - **בלי**

שיקבלו הם מלמעלה [וכנ"ל], שבזה נבין שהגם שאו"א צריכים גם הם לקבל שפע **חיצון** [וכנ"ל עפ"י הקדמת ה' אלהינו ה'], מכ"מ את השפע חיצון שהם ממשיכים לזו"ן, הם ממשיכים ונותנים **מעצמם** [בלי וכו'], שבזה נוכל לקרוא לכל פרצוף עליון - **מקור ושורש** [כמבואר בהקדמת אנא בכח וכנ"ל].

לשמן ששון בכתר עליון מתעכב שפע חיצון שנמשך מע"ב ס"ג דא"ק.

וכאן המקום לשים לב ולהתבונן שהרב שמן ששון בספרו פתח עינים [דף א' ע"ד] תוך ד"ה אך, הבין ששפע חיצון נמשך **מע"ב ס"ג דא"ק**, והיות ששפע זה **מתעכב ומתערב** - **בכתר עליון**, לכן [רק] כתר עליון נזכר בתיבת ברוך וכנ"ל באורך.

אבל הרב צדק ושלום [דף ב' ע"א] סימן ב' הבין **אחרת**, והוא שהגם שבשפע חיצון צריך שגם כל הפרצופים העליונים יקבלו שפע חיצון מהבחינות שמעליהם עד ל-**רום המעלות**, מכ"מ היות ש-כתר עליון נותן לעתיק ונוק' מהבחינה **שלו עצמו** - **בלי** שיקבל מהבחינה שעליו, לכן כתר עליון זה נחשב ל-**מקור ושורש** לבחינה שתחתיו, שלכן אנו מזכירים בברוך [רק] - כתר עליון.

ונרחיב מעט להבנת הדברים. הנה בהקדמת אנא בכח [שבנה"ש דף כ"ה ע"ד], כתב הרש"ש וז"ל:

כי כל עולם ופרצוף **עליון**, הוא **מקור ושורש** למה שלמטה ממנו כנודע. **כי במלכות**²⁰ **דיצירה**, נתפשטו עשרה ענפים מעשר ספירות דיצירה, והם **שרשים** לעשר ספירות **דעשיה** וכו'. **ובמלכות דעקודים** נתפשטו י"ס דעקודים, והם שורש ליי"ס **דאצילות**. וכן על דרך זה מעולם לעולם שלמעלה ממנו, עד שנמצא שכולם ענפים מסתעפים מ-יי"ס **דא"ק** שהם שורש ומקור לכל העולמות, והם מושרשים **ביחידה** שלו, וכו' יעו"ש.

וראווי להבין שהגם שכל העולמות הם ענפים מסתעפים מ-יי"ס **דא"ק** [וכנ"ל], מכ"מ **השורש והמקור** של כל עולם, הוא [רק] מלכות של העולם **שלמעלה ממנו** [יצירה לעשיה וכנ"ל]. וכאשר נכוין במלכות דעקודים שהיא

²⁰ בדברינו לעיל עסקנו בהרחבה בהבנת דברי נה"ש אלו, קחנו משם.

שורש ומקור לאצילות, **אין** צריך ששפע זה ימשך עכשיו מ-י"ס **דא"ק** שהם שורש ומקור לכל העולמות וכו', שהרי מלכות דעקודים ממשיכה לאצילות **מעצמה** - **בלי** שהיא תקבל מלמעלה וכנ"ל, ולכן רק את המלכות דעקודים שהיא **כתר עליון** מזכירים ב-ברוך, והיעב"א.

החוכרת יוצאת לע"ג הקדושים
נריה בן איילה הבהן יהונתן הי"ד
זלע"ג חבריו שנרצחו עמו בישיבת מרכז הרב
דורון מהרטה
רועי אהרן רוט
יונדב חיים הירשפלד
יוחאי ליפשיץ
יונתן יצחק אלדר
אברהם דוד מוזס
שגב פניאל אביחיל
ל' אדר א' התשס"ח
ה' יקום דמם

כל הרוצה לקחת חלק ולתרום להפצת החוברת
בבקשה ליצור קשר עם
הרב יהושע ביסמוט טלפון: 0528630212